

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11CoP/16/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6222201215
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Zlocha
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6222201215.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Zlochu a sudkýň JUDr. Renáty Deákovovej a JUDr. Danice Kočičkovej ako členiek senátu, v právnej veci navrhovateľky: I. E., nar. XX. decembra XXXX, bytom P. XXX/XX, I., proti otcovi dieťaťa, za ktorého matka dieťaťa nie je vydatá: J. K., nar. 1. októbra XXXX, bytom X. U.. XXXX/XX P., právne zastúpenom Petrom Miticzým, nar. 30. októbra 1944, Rúbanisko III. 2768/4, Lučenec, o určenie príspevku na výživu nevydatej matke, o odvolaní nevydatej matky proti rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš, č.k. 13Pc/13/2022-138 zo dňa 22. februára 2023, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie v druhej, tretej a štvrtej výrokovej vete p o t v r d z u j e .
- II. Odvolanie navrhovateľky proti prvej výrokovej vete rozsudku súdu prvej inštancie o d m i e t a .
- III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Veľký Krtíš (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom č.k. 13Pc/13/2022-138 zo dňa 22. februára 2023 (ďalej len „napadnutý rozsudok“ alebo „napadnuté rozhodnutie“) rozhodol nasledovne:

I. Otec dieťaťa, za ktorého matka dieťaťa nie je vydatá, je povinný prispievať na výživu navrhovateľky výživným v sume 235,30 Eur, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky počnúc dňom 1.3.2022 do 31.3.2022.

II. V prevyšujúcom rozsahu súd návrh zamietla.

III. Zročné výživné od 1.3.2022 do 31.3.2022 na navrhovateľku vo výške 235,30 Eur súd otcovi dieťaťa, za ktorého matka dieťaťa nie je vydatá, povoľuje splácať v pravidelných mesačných splátkach vo výške 15 Eur vždy do 30-teho dňa počnúc mesiacom nasledujúcim po mesiaci, v ktorom sa stane toto rozhodnutie právoplatné s tým, že v prípade nezaplatenia čo len jednej zo splátok sa stane splatným celý zostatok dlhu.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

1.1 Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že navrhovateľka ako matka maloletej E. M. K., nar. XX.X.XXXX sa domáhala, aby súd otca tohto dieťaťa, za ktoré matka nie je vydatá, zaviazal prispievať na jej výživu sumou 150 Eur mesačne počnúc dňom narodenia maloletej na tom skutkovom základe, že s otcom maloletej nežije v spoločnej domácnosti, s maloletou sa nachádza v ťažkej situácii. Má mesačné výdavky s maloletou v sume celkom 450 Eur mesačne, v čom nie sú zahrnuté výdavky na domácnosť vo výške 200 Eur, ktoré matka uhrádza svojim rodičom a výdavky na syna pochádzajúceho z iného vzťahu vo výške 400 Eur mesačne. Matka maloletého dieťaťa (ďalej aj „navrhovateľka“ alebo „oprávnená z vyživovacej povinnosti“) má príjem spočívajúci v invalidnom dôchodku a rodičovskom

príspevku vo výške 380 Eur, spolu s prídavkami na deti. Keď s otcom maloletej, za ktorého nie je vydatá (ďalej aj „povinný z vyživovacej povinnosti“, „povinný“ alebo aj „odporca“) žili v spoločnej domácnosti, jej príjem predstavoval sumu 172 Eur (invalidný dôchodok) a sumu 150 Eur (opatrovateľský príspevok. Otec dieťaťa, za ktoré matka nie je vydatá navrhol návrh navrhovateľky zamietnuť z dôvodu, že po úhrade nevyhnutých výdavkov sám žije na hranici životného minima.

1.2 Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie oboznámením sa s návrhom vo veci samej, písomnými a ústnymi stanoviskami účastníkov konania, listinnými dôkazmi, zisťoval príjmové a majetkové pomery navrhovateľky, povinného z vyživovacej povinnosti, oboznámil sa s pripojeným spisom Okresného súdu Veľký Krtíš sp.zn. 14P/64/2022 a listinami v ňom obsiahnutými, oboznámil sa s trestným rozkazom Okresného súdu Lučenec sp.zn. 2T/88/2022. Aplikoval ustanovenie § 74 ods.1 zákona č.36/2005 Z.z. o rodine a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č.36/2005 Z.z.“ alebo „Zákon o rodine“); pri rozhodovaní o trovách konania aplikoval ustanovenie § 52 zákona č.161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „C.m.p.“).

1.3 Pokiaľ ide o príspevok na výživu a úhradu niektorých nákladov nevydatej matke okresný súd ustálil, že ide o ty nárokov matky dieťaťa, ktoré nie je vydatá za otca dieťaťa; Zákon o rodine priznáva nevydatej matke nárok na 1/ príspevok na výživu nevydatej matky a 2/ príspevok na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom. V prípade príspevku na výživu nevydatej matky ide o mesačne opakujúcu sa dávku výživného, ktorú je otec dieťaťa povinný prispievať nevydatej matke na jej výživu najdlhšie po dobu dvoch rokov; najneskôr odo dňa pôrodu. Podmienkou pre priznanie príspevku na výživu nevydatej matky je skutočnosť, že na strane nevydatej matky došlo v dôsledku tehotenstva a pôrodu k zníženiu príjmov; výška príspevku je daná primeranosťou; výživné by malo vyrovnávať zníženú životnú úroveň matky v čase tehotenstva a po pôrode so životnou úrovňou pred tehotenstvom. Účelom príspevku nie je vyrovnanie životnej úrovne otca dieťaťa a nevydatej matky ale vyrovnanie s pôvodnou životnou úrovňou nevydatej matky. V konaní o príspevku na výživu nevydatej matky súd zisťuje konkrétne náklady a potreby matky a zákonného hľadiská pre určenie rozsahu vyživovacej povinnosti. Majetkové pomery povinného z vyživovacej povinnosti sa zisťujú len do tej miery, či je povinný schopný takýto kompenzačný príspevok na výživu nevydatej matke dieťaťa platiť.

1.4 Z obsahu návrhu a vyjadrení nevydatej matky okresný súd ustálil predmet konania a uzavrel, že sa nedomáhala úhrady nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom; domáhala sa príspevku na jej výživu počnúc dňom pôrodu. Z uvedeného dôvodu okresný súd pri dokazovaní zameral svoju pozornosť na otázku príjmu, ktorý matka dosahovala po otehotnení a či tento príjem je nižší ako príjem, ktorý dosahovala pred tým. Okresný súd podrobne zistil, že v období marec - august nevydatá matka pracovala v obci Bušince ako opatrovateľka; v uvedenom období zarobila v čistom sumu 386,13 Eur mesačne. V septembri 2020 zarobila v čistom 331,67 Eur; následne v mesiacoch október - december 2020 zarobila v čistom 246,26 Eur. V mesiaci január 2021 navrhovateľka celý neodpracovala z dôvodu rizikového tehotenstva; mesiac január 2021 okresný súd ustálil ako mesiac, kedy tehotenstvo začalo vplývať na pracovnú spôsobilosť nevydatej matky. Z uvedeného dôvodu ako aj dôvodu práceneschopnosti v mesiacoch február a marec 2021 došlo u nevydatej matky k zníženiu dovtedajšieho príjmu a vznikol jej nárok na príspevok na výživu nevydatej matky. Okresný súd zdôraznil, že vo veci išlo o návrhové konanie, súd bol návrhom viazaný; z toho dôvodu zisťoval, či nárok nevydatej matky trval aj po pôrode najdlhšie po dobu dvoch rokov od pôrodu. Zistil, že nevydatá matka mala príjem z titulu tehotenského, materského, poberala tiež rodičovský príspevok; od apríla 2022 do decembra 2022 poberala už len rodičovský príspevok vo výške 383,80 Eur a od roku 2023 poberať rodičovský príspevok vo výške 412,60 Eur.

1.5 Na základe uvedeného okresný súd konštatoval, že u nevydatej matky došlo k zníženiu príjmu v mesiacoch február a marec 2021; bol však viazaný návrhom, v ktorom matka požadovala určenie príspevku na výživu od mesiaca august 2021. Od podania návrhu okresný súd zistil zníženie príjmu matky iba v mesiaci marec 2022, príjem matky bol o 235,30 Eur menej ako príjem, ktorý dosahoval pred otehotnením. Z uvedeného dôvodu považoval nárok matky za dôvodný iba za mesiac marec 2022; v ostatných mesiacoch príjem nevydatej matky bol rovnaký alebo vyšší ako príjem, ktorý dosahovala pred otehotnením. Dôvodnosť nároku tak nevydatá matka preukázala len za mesiac marec 2022, ktorý súd prvej inštancie zistil práve vo výške 235,30 Eur ako rozdielu medzi príjmom v mesiaci marec 2022 a príjmom, ktorý nevydatá matka dosahovala pred otehotnením.

1.6 Okresný súd zisťoval výdavky nevydatej matky spočívajúce predovšetkým v nákladoch na bývanie a uzavrel, že matka prispieva svojim rodičom sumou najviac 200 Eur mesačne, zároveň má náklady súvisiace so starostlivosťou o maloletú vo E. M. vo výške 76 Eur mesačne (otec maloletej bol rozsudkom zaviazaný prispievať na jej výživu sumou 140 Eur mesačne). Vyživovaciu povinnosť má nevydatá matka k ďalšej maloletej dcére S. D., ktorá je zverená do starostlivosti jej otca a k plnoletému synovi, ktorý sa pripravuje na ďalšie povolanie štúdiom na strednej škole. Celkové výdavky matky predstavujú priemerne 458-558 Eur mesačne; jej príjmy v čase rozhodovania okresného súdu predstavujú sumu 584,60 Eur mesačne, z toho rodičovský príspevok vo výške 412,60 Eur a 172 Eur invalidný dôchodok.

1.7 Okresný súd zistil, že povinný z vyživovacej povinnosti bol v marci 2022 zamestnaný v spoločnosti Adient Slovakia s.r.o, kde dosiahol čistú mzdu vo výške 660,13 Eur. Aj v čase rozhodovania okresného súdu bol zamestnaný (MAHAX Slovakia s.r.o. s príjmom 950 Eur mesačne); má výdavky spojené s dochádzaním do zamestnania, s bývaním, bežnými základnými potrebami (lieky, strava, drogória); má určenú vyživovaciu povinnosť k maloletej E. M. vo výške 140 Eur mesačne + zameškané výživné; spláca úver splátkou vo výške 130 Eur mesačne. Časť výdavkov otcovi dieťaťa súd prvej inštancie neuznal, mal však za to, že v mesiaci marec 2022 mal dostatočný príjem na úhradu príspevku na výživu nevydatej matky a príjem dosahuje aj v čase rozhodnutia súdu prvej inštancie. Napokon povinný z vyživovacej povinnosti súhlasil s tým, že navrhovateľke uhradí plnú sumu rozdielu medzi príjmom zo zamestnania, ktorý dosahovala pred otehotnením (336,-Eur) a príjmom z materského a rodičovského príspevku, ktorý dosiahla v mesiaci marec 2022 (100,90 Eur). Z uvedeného dôvodu okresný súd otca dieťaťa, za ktoré matka nie je vydatá zaviazal na zaplatenie príspevku na výživu navrhovateľky v sume 235,30 Eur; v časti uplatneného nároku za ostatné mesiace návrh zamietol z dôvodu, že príjem nevydatej matky bol rovnaký alebo vyšší ako jej príjem pred otehotnením.

1.8 Súd prvej inštancie na základe žiadosti povinného z vyživovacej povinnosti mu povolil zročné výživné vo výške 235,30 Eur zaplatiť s splátkach o výške splátky 15 Eur mesačne pod hrozbou straty výhody splátok. Zohľadnil pritom výšku príspevku, majetkové pomery povinného tak, aby príspevok na výživu nevydatej matky bol uhradený v lehote jeden a pol roka odo dňa právoplatnosti rozhodnutia.

1.9 Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie aplikoval ustanovenie § 52 C.m.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania; v konaní neboli tvrdené ani zistené žiadne špecifické okolnosti prípadu, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady konania niektorému z jeho účastníkov.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie nevydatá matka.

2.1 V podanom odvolaní vyjadrila nesúhlas s napadnutým rozsudkom okresného súdu z dôvodu, že ona ako matka s tromi deťmi má nárok na výživné pre seba. Nebolo jej zrejmé, z akého dôvodu okresný súd zisťoval jej výdavky keď v rozsudku uviedol, že to nie je rozhodujúce. Žiadala, aby bol nárok prejednaný ešte raz a boli zohľadnené aj jej výdavky.

3. Otec dieťaťa, za ktorého matka nie je vydatá, sa k podanému odvolaniu písomne napriek výzve súdu prvej inštancie (§ 373 ods.3 C.s.p.) nevyjadril.

4. Žiadne ďalšie relevantné vyjadrenie podané nebolo.

5. Krajský súd, ako súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní, vec preskúmal v rozsahu § 66 a § 67 C.m.p., bez nariadenia pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) a rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. (ktorým okresný súd v prevyšujúcom rozsahu návrh zamietol), závislom výroku III. (o zročnom výživnom) a závislom výroku IV. (o nároku na náhradu trov konania) postupom podľa ustanovenia § 387 ods.1, ods.2 C.s.p. ako vecne správny potvrdil. Zároveň odvolanie nevydatej matky proti výroku I. napadnutého rozsudku odmietol postupom podľa § 386 písm.b) C.s.p. z dôvodu, že bolo podané neoprávnenou osobou.

5.1 Podľa § 387 ods. 1,2 C. s. p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

5.2 Podľa § 386 písm.b) C.s.p., odvolací súd odmietne odvolanie ak bolo podané neoprávnenou osobou.

6. Po preskúmaní obsahu spisu odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie nevydatej matky nie je dôvodné; krajský súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi prvostupňového súdu, pretože tento vykonal v prejednávanej veci dostatočné dokazovanie, nielen skutkový ale aj skutočný stav prejednávanej veci zistil úplne a správne a z tohto vyvodil aj správny právny záver. Rozhodnutie súdu bolo riadne odôvodnené, z napadnutého rozsudku jednoznačne vyplývajú závery, na ktorých okresný súd založil svoje rozhodnutie; rozsudok súdu prvej inštancie je preskúmateľný. Na úplné a správne závery súdu prvej inštancie odvolací súd v plnom rozsahu poukazuje a reagujúc na odvolaciu argumentáciu uvádza nasledovné skutočnosti:

6.1 V zmysle platnej právnej úpravy systematika Zákona o rodine zaraďuje nárok nevydatej matky na príspevok na výživu a úhradu niektorých nákladov medzi vyživovacie povinnosti v tretej časti prvej hlavy (druhy vyživovacích povinností a rozsah výživného). Konanie podľa ustanovení Civilného mimosporového poriadku sa začína na návrh (§ 23 ods.1 C.m.p.); bez návrhu možno začať konanie ak Civilný mimosporový poriadok neustanovuje inak; konanie vo veciach výživného plnoletých osôb sa začína len na návrh (§ 155 C.m.p.); súd môže prekročiť návrhy účastníkov a prisúdiť viac, než čoho sa domáhajú, aj vtedy, ak sa konanie mohlo začať bez návrhu (§ 40 C.m.p.).

6.2 Navrhovateľka tak svojím návrhom vymedzila predmet konania ak sa domáhala, aby súd otca dieťaťa, za ktorého nie je vydatá, zaviazal prispievať na jej výživu sumou 150 Eur mesačne, od 28.8.2021; o takomto návrhu súd prvej inštancie viazaný návrhom rozhodoval a rozsudkom o ňom rozhodol. Predmetom konania tak nebol zákonný nárok nevydatej matky na príspevok na úhradu nákladov spojených s tehotenstvom a pôrodom; predmetom konania bol nárok matky na primeraný príspevok otca maloletého dieťaťa na výživu nevydatej matky za obdobie od 28.8.2021 najdlhšie po dobu dvoch rokov, najneskôr odo dňa pôrodu (28.8.2021).

6.3 Okresný súd správne právne definoval uplatnený nárok navrhovateľky vychádzajúc aj zo záverov rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č.k. 1Cdo/185/2018 zo dňa 26.11.2019, podľa ktorého „V prípade príspevku na výživu nevydatej matky ide o mesačne sa opakujúcu dávku výživného, ktorou je otec dieťaťa povinný prispievať nevydatej matke najdlhšie po dobu dvoch rokov, najneskôr odo dňa pôrodu na jej výživu (§ 74 Zákona o rodine). Vyživovacia povinnosť je teda časovo obmedzená na dva roky, pričom jej začiatok možno určiť najskôr dňom, kedy nevydatej matke klesli po prvýkrát príjmy v dôsledku tehotenstva. Najneskôr však táto vyživovacia povinnosť vznikne dňom pôrodu. Podmienkou priznania tohto príspevku je skutočnosť, že v dôsledku tehotenstva a pôrodu došlo na strane nevydatej matky k zníženiu príjmov. Výška príspevku je daná primeranosťou, čo značí, že výživné by malo vyrovnávať zníženú životnú úroveň matky v čase tehotenstva a po pôrode s jej životnou úrovňou pred tehotenstvom. Na rozdiel od výživného na dieťa tak účelom nie je vyrovnanie životnej úrovne s otcom dieťaťa, ale s pôvodnou životnou úrovňou samotnej matky. Súd zisťuje konkrétne náklady a potreby matky a zákonné hľadiská pre určenie rozsahu vyživovacej povinnosti (schopnosti, možnosti, majetkové pomery povinného, potencialitu príjmov, súlad s dobrými mravmi).“

6.4 Podstatné je, že príspevok na výživu nevydatej matky neslúži na vyrovnanie životnej úrovne otca dieťaťa so životnou úrovňou nevydatej matky na rozdiel od vyživovacej povinnosti k maloletému dieťaťu; slúži na vyrovnanie zníženej úrovne matky v čase tehotenstva a po pôrode s jej životnou úrovňou pred tehotenstvom.

6.5 Okresný súd dal odpoveď na otázku, kedy u matky v dôsledku rizikového tehotenstva došlo k zníženiu jej príjmov v porovnaní so stavom, aký u nej existoval pred tehotenstvom a zistil, že tehotenstvom začalo vplývať na pracovnú spôsobilosť v mesiaci január 2021; na uvedenú skutočnosť však prihliadnuť nemohol, nakoľko matka návrhom uplatnila nárok na príspevok odo dňa 28.8.2021. Následne okresný súd porovnal všetky nasledujúce mesiace po mesiaci január 2021, príjmy, ktoré v nich matka maloletého dosahovala posúdil s ohľadom na priemerný príjem matky pred tehotenstvom a ustálil, že dôvod na priznanie príspevku na výživu nevydatej matky vznikol iba v mesiaci marec 2022 a výšku povinnosti otca určil ako rozdiel medzi reálnym príjmom matky v mesiaci marec 2022 a príjmom matky pred jej tehotenstvom.

6.6 Uvedené skutkové a právne závery súdu prvej inštancie sú súladné s vykonaným dokazovaním. V konečnom dôsledku nevydatá matka v podanom odvolaní tieto skutkové zistenia súdu prvej inštancie, na ktorých založil napadnuté rozhodnutie, argumentačne nenapadla. Netvrdila, že pred tehotenstvom dosahovala vyšší príjem, než aký zistil okresný súd a zároveň netvrdila, že jej príjem v mesiacoch od januára 2021 do rozhodnutia súdu bol iný, ako ho zistil okresný súd.

7. Pokiaľ nevydatá matka v odvolaní poukazovala na svoje výdavky, ktoré má, uvedená argumentácia nesmeruje voči dôvodom, na ktorých súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie. Podstatné je, že účelom príspevku na výživu nevydatej matky je dorovnanie jej životnej úrovne s úrovňou, ktorú dosahovala pred tehotenstvom a nie v porovnaní so životnou úrovňou otca dieťaťa. Ak má matka náklady spojené so starostlivosťou o svoje deti, z toho jedno maloleté, vo vzťahu k E. M. k zabezpečeniu jej potrieb slúži výživné na maloleté dieťa určené otcovi maloletej rozhodnutím súdu; k ostatným deťom nevydatej matky odporca vyživovaciu povinnosť nemá. V dôsledku formy vzťahu medzi nevydatou matkou a otcom maloletého dieťaťa navrhovateľka nárok na príspevok na výživu manželky (§ 71 Zákona o rodine) ani na príspevok na výživu rozvedenej manželky (§ 72 Zákona o rodine) nemá.

7.1 Odvolateľka v podanom odvolaní ani netvrdila, že má náklady, ktoré pred tehotenstvom nemala a ktoré zároveň nie sú nákladmi súvisiacimi so starostlivosťou o maloleté dieťa, ktoré sú pokryté vyživovacou povinnosťou otca.

7.2 Ak odvolateľka tvrdila, že ako matka s tromi deťmi má nárok na výživné pre seba, odvolací súd poukazuje na vyššie uvedenú argumentáciu a dodáva, že skutočnosť, že má tri deti, z toho len maloletú E. X. s odporcom, vplyv na výšku príspevku na potreby nevydatej matky nemá.

7.3 V konečnom dôsledku záveru, že príspevok na výživu nevydatej matky nemá taký charakter ako vyživovacia povinnosť rodiča k maloletému dieťaťu (kedy súd určuje vyživovaciu povinnosť podľa odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa a možností, schopností a majetkových pomerov povinného rodiča), ako manželské výživné (ktorého výška sa stanovuje tak, aby životná úroveň manželov bola v zásade rovnaká), ako príspevok na výživu rozvedeného manžela (ktorý sa určuje ako príspevok na primeranú výživu) svedčí aj rozsahu dokazovania k možnostiam osoby povinnej (otca dieťaťa nevydatej matky); majetkové pomery otca ako povinného sa skúmajú len do tej miery, či je schopný kompenzačný príspevok na výživu nevydatej matke dieťaťa platiť.

8. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd považoval rozhodnutie súdu prvej inštancie o určení povinnosti otcovi prispieť na výživu nevydatej matky iba v mesiaci marec 2022 za vecne správne vrátane výšky tejto vyživovacej povinnosti. Okresný súd postupoval správne, pokiaľ návrh matky za ostatné mesiace zamietol nezistiac negatívnu zmenu životnej úrovne matky v období pred tehotenstvom a potom, ako tehotenstvo začalo mať negatívny vplyv na výkon zamestnania (a tým aj na jej príjmy) u nevydatej matky.

8.1 Okresný súd rozhodujúci vo februári 2023 správne zistil zročný dlh povinného na príspevku na výživu nevydatej matky; povolil povinnému zaplatať zročný výživný v splátkach pod hrozbou straty výhody splátok. Voči výške mesačných splátok nevydatá matka v podanom odvolaní nenamietala.

9. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd postupom podľa ustanovenia § 387 ods.1, ods.2 C.s.p. napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v druhom výroku, ktorým okresný súd návrh nevydatej matky vo zvyšnej časti zamietol (výrok II.) a v závislých výrokoch o zročnom výživnom (výrok III.) a nároku na náhradu trov konania (výrok IV.) ako vecne správny potvrdil.

10. Nevydatá matka maloletého dieťaťa napadla odvolaním rozsudok súdu prvej inštancie; nešpecifikovala, ktoré výroky rozsudku okresného súdu napáda. Odvolací súd tak mal za to, že odvolaním napadla aj výrok, ktorým súd prvej inštancie jej návrhu v časti príspevku na výživu nevydatej matky za mesiac marec 2022 vyhovel. V tomto smere odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie odvolateľky smerujúce proti tomuto výroku (výrok I.) je potrebné odmietnuť.

10.1 Podľa ustanovenia § 359 C.s.p. môže podať odvolanie len tá strana sporu (účastník konania), v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané. Za situácie, kedy okresný súd vyhovel návrhu nevydatej matky v časti, nemožno konštatovať inak, než že odvolateľka odvolaním napadla výrok rozhodnutia,

ktorým nebolo rozhodnuté v jej neprospech. Na základe uvedeného odvolací súd odvolanie nevydatej matky smerujúce proti prvej výrokovej vete rozsudku súdu prvej inštancie podľa § 386 písm. b) C.s.p. odmietol ako odvolanie podané neoprávnenou osobou.

11. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 a § 57 C.m.p., podľa ktorého nemá žiaden z účastníkov nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Dôvody pre aplikáciu ustanovenia § 55 C.m.p. odvolací súd nezistil.

12. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C.m.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 C.m.p.), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- Eur (§ 382 ods. 1 C.m.p.), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 C.m.p.) alebo odňať maloletému tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 C.m.p.) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 C.m.p.).